

အိၣ်မူပူၤဖျဲးအါကသုဒ်လဲၣ်အဝုၣ်ခးတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီးတံၢ်လီၤဆဲးလၢ နသးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်

“DIGNITY” မၤတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး ပှၤလၢအဘၣ်သဂၢၢ်ဝဲဒီး တၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဒီးသးဘၣ်ဒီး ဘူးတၢ်လံၤလၢအနံၣ် လွံၣ်ဆံ ဃၢၣ်ယၢၣ်ဖဲထံကီၢ် Denmark အတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီး ဟဲဒီးဖျိသးလၢ တၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ် လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဒူးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ တၢ်ဂ့ၤအဝဲအံၤအဖီခိၣ် ပှၤအိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤ တၢ်မၤအသး တၢ်လိၣ်ဘၣ်နီၣ်နီၣ်အဖီခိၣ် ဒီးဖျိတၢ်ဟ့ၣ်ဒီးဟ့ၣ်နီၤ တၢ်ဂ့ၤတမံၤမံၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးသ့ၣ်တဖၣ် ပမုၢ်လၢလၢ ကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢ ပှၤတဂၤဘၣ်တဂၤ တၢ်မၤအသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ တၢ်မၤအမၤနး တၢ်အိၣ်သးတမံၤလၢလၢ (ဆၢကတီၢ်ဖဲဟဲလီၤဘၣ်လၢ တၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီး တၢ်လီၤမၢ် (မ့တမ့ၢ်) တုၤဒၣ်လဲၣ်လၢ တၢ်ယၢတၢ်ဆံး အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်) နကလဲၤဒီးဖျိတူၢ်ဘၣ် တၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်၊ တၢ်သ့ၣ်ကီၢ်သးဂီၤ၊ တၢ်ပျံးတၢ်ဖျဲး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဝုၤဝုၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ပှၤကညီအန့ၤစၢ်လၢ ဩဆၢက့ၤတၢ်လၢ ပှၤတူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တကဲဘၣ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ် လၢလၢပျဲၤပျဲၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယၢတၢ်ဆံးအလၢအခၢၣ် အတၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ် (မ့တမ့ၢ်) တၢ်ပျံးတၢ်ဖျဲး လီၤဘၣ်န့ၣ် အခိပညီ မံတန့ၢ်ဝဲၤတန့ၢ် (မ့တမ့ၢ်) ပၤသးတန့ၢ် ၊ တဘျီဘျီ ပှၤကညီအတၢ်ဆိကမိၣ် က့ၤဒူးဆိကမိၣ်က့ၤအါ တၢ်လဲၤဒီးဖျိလၢအပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်သးခဲကနီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဆူၣ်ချ့ အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အတၢ်လဲၤဒီးဖျိသ့ၣ်တဖၣ်ဒူးန့ၢ်ပၢ်ပှၤလၢ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကြးကဲဘျူးက့ၤပနီၣ်ကစၢ် အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ် ဘီၣ်ဘီၣ်ညီညီ ခဲကနီၣ်အံၤလီၤ.

တၢ်မၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤစၢၤန့ၣ်အဖီလၢအသိး -

- ပၢ်လီၤ နခိၣ်ခိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လီၤ ဝါဝါက့ၤက့ၤ ၊ မၤဟူးနမိၢ်ပှၤဆူၣ်န့ၣ်ဒီးဆူၣ်န့ၣ်န့ၣ်ခဲ၊ ဃၢၣ်တရံးနဖဲဘၣ်ခိၣ်မဲၤညါဒီးလီၤခဲ၊ မၤနစုခိၣ်သ့ၣ် လၢနစုလီၤဒီး အိးထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တဘျီဝံၤတဘျီ ၊ ပၢ်နသးစၢ်ဆၢလၢ နတၢ်ဟူးဂဲၣ်အလိၣ် ၊ စိးတၢ်တမံၤမံၤလၢ နထၢၣ်ပူၤယုၣ်ဒီး တၢ်က့ၣ်ညီကပုၣ်လုၣ် (ဟ့ၣ်တၢ်အဒိ-ဒ်အဘျဲဝဲဒ်လၢက့ၤအသိး, တၢ်လိၣ်ကွဲကပုၣ်လုၣ်ဖဲ) ဒီး ထိးကွၢ် တၢ်က့ၣ်ညီကပုၣ်လုၣ်ဖဲလၢနစုပူၤ ဒီး ပၢ်ပနီၣ်အါ.
- ကသါန့ၣ်ကယီၤကယီၤဒီးဝံၢ်ထီၣ်နီၣ်ဝံၢ် တၢ တုၤလၢ ယဲၤ၊ အိၣ်ကတီၢ်ဒီး ဝံၢ်ထီၣ်နီၣ်ဝံၢ် တၢ တုၤလၢ ယဲၤ၊ ကသါထီၣ်ကယီၤကယီၤဒီး ဝံၢ်ထီၣ်နီၣ်ဝံၢ် တၢ တုၤလၢ ယဲၤ၊
- နတၢ်လၢကလံၤကျါဒီး မၤနီၣ်တၢ်အမံၤအသ့ၣ်တဖၣ်လၢ နန့ၣ်ဘၣ်အါ တဖၣ်
- စိးတၢ်တမံၤမံၤလၢ နထၢၣ်ပူၤလၢအန့ၤမုၢ်ဘၣ်နသး ဒ်ပဟ့ၣ်တၢ်အဒိ- ဖီဘုပိၣ်ထၢၣ်ဖိတဖျၢၣ် (မ့တမ့ၢ်) သ့ၣ်ဝံၢ်ဝံၢ်ကသံၣ်ဖီၣ် ဒီး နမူလီၤအါဒ်သိး ကဒူးသ့ၣ်နီၣ်ဆူၣ်ကဒါက့ၤန့ၣ်လၢ တနံၤညါအံၤအတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ.

အိၣ်မူပူၤဖျဲးအီၤကသုၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်ခးတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီးတံၢ်လီၤဆဲးလၢ နသးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်

- အိးထီၣ်နမဲၣ်ချ့မုၢ်လဲၣ်ဒီး ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးတၢ်လၢနယၢၤဝးတရံး ဒီးဂီၢ်ထီၣ်တၢ်လၢနထီၣ်တမံၤလၢလၢ အလုၣ်၊ အလါ ၊ အဂီၢ် ဒ်အဂၤ သ့ၣ်တဖၣ်အသိး
- အိ ထံၣ်တမံၤမံၤ (မ့တမ့ၢ်) တၢ်ဆၢထံ (မ့တမ့ၢ်) လးဖးထံလၢလၢဖိ ၊ (မ့တမ့ၢ်) ကမၤယးသ့ၣ်အဘျီ (မ့တမ့ၢ်) တၢ်ဆၢကိၣ်လိၣ်ဒီး ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သး တၢ်အဝံၣ်အဆၢလၢ နအိအီၤ, နကမၤအီၤတဖၣ်တက့ၢ်
- ဖဲနမၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ တၢ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါအဖၢမ့ၢ်- နတၢ်ဆိကမိၣ်မ့ထူးကဒါက့ၤနဆူ တၢ်မးအာမးန့ၤ (မ့တမ့ၢ်) တၢ်သ့ၣ်ကိၣ်သးဂီၢ် ဒီး ဝှးန့ၣ်က့ၤနသး အတၢ်ဆိကမိၣ်အကျဲ ကဖိလိဖိ ဆူနအိၣ်အလိၢ်ခဲအံၤတက့ၢ်

သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်, နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒ်သိးဒီး နဆိမိၣ်တၢ်တဘျီလၢဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ (မ့တမ့ၢ်) နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဆူးမၤဆါ အတၢ်ဆိကမိၣ်လၢ နကမၤဆါလီၤနသး (မ့တမ့ၢ်) ပှၤအဂၤန့ၢ် -

- သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်, နနီၣ်ကစၢ်န့ၣ် တဘျီတၢ်ပၤဆၢန့ၤလၢ နတၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ် (မ့တမ့ၢ်) နတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဘၣ်၊ မ့မ့ၢ်တဒိ နနီၣ်ကစၢ်န့ၣ်ကဘၣ်ပၤဆၢဝဲ နတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး နတၢ်တူၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ညီန့ၣ်မၤသးလၢလၢ ဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်လုၣ်ဘၢကွံၣ်ပှၤဒီး ပပၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤ ပတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်လဲၤခိဖျိလၢတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, နသ့ၣ်အီၤသ့ၣ်လၢအဘၣ်ပးဒီး တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢ နသးကအိၣ်ဂၢ်ဆိးကျၢၤအဂီၢ်ဒီး မၤအီၤခိဖျိလၢနတၢ်ထိးဘၣ်နသး ဒ်အဖိလၢ ပၣ်ဖျါဝဲအသိး -

- အဒိ. . ဆိကမိၣ်ကွၢ် နတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး နတၢ်တူၢ်ဘၣ်ပလၢၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤဂၢ်ဒ်သိးတၢ်အၢၣ်လၢမူကပိၣ်လီၤတက့ၢ်, တၢ်ဆိကမိၣ်သ့ၣ် တဖၣ်ခုၣ်လီၤဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်ကိၢ်ကတီၢ်ဒ်လဲၣ်, ဒ်န့ၣ်အသိး တၢ်ဆိကမိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မၤခဲးလီၤဟီၣ်ခိၣ်သ့, မၤခုၣ်လီၤဝဲသ့ၣ်ဒီး မၤတမ့ၢ် တလၢ်ဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. နမ့ၢ်ဂုၣ်ကျဲးစးကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် မ့တမ့ၢ် နဂုၣ်ကျဲးစး ယုၣ်ပူၤဖျဲးသးဒီး တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်နကလီၤဘျဲးလီၤတီၤ နဂံၢ်နဘါကလၢၣ်ကွံၣ်ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၢနမ့ၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤနတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ် တဖၣ်န့ၣ် တကဲတၢ်တခါလၢကပၤဆၢန့ၤ, ကပၤဆၢဟီၣ်ခိၣ် လီၤထူလီၤယိၣ်ဘၣ်. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်တခါလၢ နလဲၤခိဖျိ

အိၣ်မူပူၤဖျဲးအီၤကသုဒ်လဲၣ်အဝုၣ်ခးတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီးတံၢ်လီၤဆဲးလၢ နသးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချအဂီၢ်

ကွၢ်ဆၢၣ်မံၣ်တနံၤအံၤဝံၤဒီး အိၣ်ဒုၣ်ကလဲၤပူၤကွံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလဲၤပူၤကွံၣ်န့ၣ် ဝံၤအလီၢ်ခံ နကဒီးန့ၣ်တၢ်က့ၤ မ့ၢ်တၢ်ကပီၤလီၤသီသီ လၢနဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အယိဖဲလၢနမ့ၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ် လီၤနသးလၢကျဲၣ်အံၤန့ၣ် နကမၤန့ၣ်ဒီး ပၤယစနတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်တူၢ်တၢ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. တဘၣ်ပျဲလၢ အဝဲသ့ၣ်ကပၤတၢ်တၢ်, မ့ၢ်ခိၣ်ကလံၤ သီၣ်ဂီၤနပၤအီၤမ့ၢ်တန့ၢ်သန့ၣ်က တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်နပၤအီၤန့ၢ်, ဒီးနမၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ဖျိ မၤနီၣ်မၤပၤယသ့ၣ်ညါအမံၤအသးဒီးပၤအဝဲသ့ၣ် ဒီးလၢနကထံၣ်တၢ်လၢ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကလဲၤကပၤကွံၣ်န့ၣ်လီၤ.

- တဘၣ်ဟ့ၣ်အယၢၣ်တၢ်, နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်လၢနတူၣ်တၢ်လၢ နတၢ်မ့ၢ်လၢတအိၣ်လၢန့ၢ်, နကဘၣ်ဝဲၤဆၢထၢၣ်ဒီး စးထီၣ်ပၣ်လီၤ တၢ်ဖံးတၢ်မၤ, လၢနကမၤအီၤကိးနံၤဒဲးဒီးမၤအီၤတက့ၢ်. တၢ်အိၣ်သးလၢပပၤတၢ်အပူၤ ပပၤယသ့ၣ်မ့ၢ်တန့ၢ် သန့ၣ်ကတၢ်ဆၢၣ် နပၤယဒီး မၤဝဲတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢနမၤအီၤ ကိးနံၤဒဲးသ့ၣ်တဖၣ်သ့, ဒီးပၢၢ်တူၤလၢတၢ်မၤလၢနမၤအီၤ အဆံးကတၢ်တခါဒၣ်လဲၤ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤကမ့ၢ်ဝဲကျဲလၢ ကမၤစၤန့ၣ်ဒီး ပၤယသ့ၣ်လၢ တၢ်အိၣ်သးကိးကပၣ်ဒီး န့ၣ်လီၤ.
- စံးတၢ်ဝဲန့ၢ် ၊ ထၢန့ၣ်နတၢ်ကတီၤတဖၣ်လၢ နတၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤဒီး တၢ်တူၣ်ဆါသး ၊ ဟီၣ်, သးဖျိးထီၣ်, ဆါ ဒီး ပျံၤတၢ်. ပျဲတၢ်အၢၣ်ခံးဘၢ, ဘၣ်ဆၢၣ်ဒီး သ့ၣ်နီၣ်မ့ၢ်အတၢ်ကပီၤကယဲထီၣ်လၢအလီၢ်ခံ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဝံၤကွံၣ်ဝဲလၢခံကတၢ်လီၤ.
- ကွဲးတၢ်ဝဲန့ၢ် ၊ နဟံးယၢၣ် နတၢ်တူၢ်တၢ် တနံၤဘၣ်တနံၤအတၢ်ကွဲး တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤ တၢ်မၤအသးတဖၣ်သ့လၢနတၢ်နၢ်ပၢၢ်, သနးကု ဂုၣ်ကွဲးစးပၣ်ဖျိၣ် နတၢ်ပလၢၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢနဒီးန့ၣ်တၢ်လၢ တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်, ဝံၤဒီး ဆိးကါတၢ်ကွဲး ဒ်ကျဲတဘီလၢ တၢ်မၤထီၣ်က့ၤ တၢ်မ့ၢ်လၢလၢနတၢ်တူၢ်တၢ်အဒိၣ်အယိၣ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖး (မ့ၢ်တမ့ၢ်)တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး, ဖျိတဲၣ်ကွံၣ်တနံၤဘၣ်တနံၤ အတၢ်ကွဲး (မ့ၢ်တမ့ၢ်) ဒွဲၣ်အူကွံၣ် လံၣ်ကဘျဲးပၣ်တဖၣ် လၢအမၤတံးတးနသးသ့ၣ်တဖၣ် ကမ့ၢ်ဝဲကျဲလၢ ကမၤစၤန့ၣ်ဒီးဒုးထူၣ်ဖျဲးန့ၣ်လၢ နတၢ်တူၢ်တၢ် ပလၢၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.